

Kremenjak

Politički list za interese grada Šibenika i okolnih sela.

Kremenjak izlazi svaki četvrtak. Pretplatna cijena na godinu 3 Krune. Na pō godine Kruna 1.50 para. Pretplate i pisma šalju se uredništvu. Rukopisi se ne vraćaju a neplaćeni se listovi ne primaju. Pojedini broj 4 para (2 novč.)

FURTIMAŠKA POLITIKA NA NAŠOJ OPĆINI.

(Dopis iz grada)

Današnju politiku nekolicine furešta na našoj općini nemožemo ljepše nazvati neg ovako. Već sâm način, kojim oni na upravu naše općine dodjoše i sve one crne intrige i spletke, kojima se služiše sa našim nekim gradjanima i sa nekim okolnim općinama, zaslužuju takav naziv. Sam onaj crni savez, što ga učiniše sa jednom jezuitskom kreaturom kao što je jedan fra Gjerundijo, njihov savez sa jednim Andrijom Šainom, koga oni nazvaše svačim i obružiše kao najkukavniji stvor na svijetu, dokazuje svu furtimašku ćud njihove spekulantske duše.

Njihova vika i dreka na daleko i široko o rezolucijonaštvu, o hvalenju koalicijone politike, o narodnoj nuždi i pravednosti srpsko-hrvatske sloge, o protufrankovskoj politici i slično, sve je to bila igra i petljanija njihove furtimaške huncutarije. To je bilo za to, što im je trebalo neke moralne pomoći, da se održe proti volji naroda na vlasti. Jer se samo tako dade tumačiti njihova bojazan, da otvoreno kažu, što misle o metanisanju općine vodičke i skradinske ministru Becku, da otvoreno ustanu proti tom podlom puzanju predstavnika dotičnih općina, koje nezaslužuju neg samo prezir i kandžiju.

Premda su bili toliko puta pozvani, da kažu, što misle, lukavo mučaje, lukavo se izmotavajući, od straha da neizgube svoje jedine saveznike, dostojne sebe.

Ko se nesjeća njihove vike i halabuke, koju su oni dizali na svakoga, kad još nijesu bili na vlasti?! Ko se nesjeća onih pustih članaka, punih najpodlijih napadaja na stare narodnjačke uprave na općini?! Ko se nesjeća onih članaka, gdje se govorilo o lupeštvu sa strane pk. Šupuka na štetu općine, da je pk. Šupuk pokrao tolike stotine hiljada, milijune, da je upropastio općinu, da je doveo na prosjački štap itd.?! — A kad su se poslije izmirili sa Šupkom, onda ga počеше hvaliti, dok ga ne prevariše i dok spletkom i intrigom nepreuzeše vlast na općini.

Kad dodjoše na vlast, tad počеше obećavati brda i doline: da će spasiti narod, da će urediti polja, poljare, da će umanjiti potroške općinske i da će napokon sniziti općinske prireze. A kad tamo šta evo dočekasmo?

Imam u ruci zadnji broj našeg „Kremenjaka“, gdje se navode brojevi ovogodišnjeg prireza i tu, na moje i svačije čudo, vidim, da se ove godine prirez općinski povisio na teret jadnog težaka. Na sva sela ukupno povisiše do 300 po sto, a to mora da plati kukavi težak i posjednik u ove najgore godine, kad ga zemlja izdava! Napokon povisuju prirez i onim odlomecima, koji su danas, kao Crnica i Lozovac, morali biti bez ikojeg prireza! —

Kad sam pročitao te brojke, sjetio sam se jednog članka, što je pred godinu dana izašao u našem „Kremenjaku“, gdje se pisalo o pogodbi medju općinom i društvom „Sufid“, gdje je naša općina mogla dobiti, ne 10 hiljada fiorina na godinu, već 100 hiljada fiorina. da bude na upravi bilo ljudi od značaja i gradjana, koji razume. A da bude se to dogodilo, pa da bude se od društva „Sufid“ isteglo na korist općine barem 50 hiljada fiorina, promislite, kako bi ta svota mogla uplivati na sniženje opć. prireza i kako bi to sniženje dobro došlo danas jadnome puku?!

Dobro pita „Kremenjak“, gdje su novci općinski gdje su težački trudi, ali još je važnije pitanje za nas Šibenčane, zašto se je skl. pila sa društvom „Sufid“ onaka kukavna i sramotna pogodba i zašto nije sklopljena bolja i korisnija, kad se sigurno mogla sklopiti? I ko je tome kriv, da se sklopila onakova? Ko je kriv, da je šibenska općina izgubila na stotine hiljada fiorina?

Neću Vam duljiti, gosp. Uredniče, ali sam nakanio u idućem broju po svojim potankim informacijama osvrnuti se na stvar naše općine i društva „Sufid“, da Šibenčani vide, kolika je ogromna šteta nanešena našem gradu od kad je na vlast došla u nas fureštovska sila. Kad vidite brojke, zgrozićete se u duši. zgroziće se svaki pošten Šibenčanac, samo se nad tim neće zgroziti crna duša nekih nesmiljenih furešta.

A tu se baš vidi njihov crni i ubitačni furtimašluk.

Jedan Šibenčanac.

Čujemo, jer mi nijesmo vidjeli, da je gosp. Dr. Gazzari kao odvjetnik i zastupatelj društva „Sufid“ u Crnici primio za svoj trud za samu 1907. godinu 60. hiljada fiorina ili 120. hiljada K nagrade. Ovlako drugi nedobivaju ni kroz 15. godina svog advokatskog truda, pak za to mu srea od čestitamo.

Sumnjivi posli s našom općinom poslije godine dana.

Baš ovog mjeseca navršuje se godina dana, što je bivši „Glas Šibenskog Kremenjaka“ donio na čelu lista riječi, koje nijesu bile sve do danas mi podbivene, ni oprovrgnute, niti je onaj, koga se je ticalo, ma i pokušao na bilo koji način, da sa sebe skine tešku sumnju za čin, kojim je bio obijedjen.

Sad, kad se navršuje upravo godina dana, mislimo, da će biti drago našim čitaocima i gradjanima, ako te riječi prenesemo, tim više, što u poznate sumnjive posle s našom općinom ulazi malo po malo sve to više svijetla.

Lani u travnju donio je „Glas šibenskog Kremenjaka“ doslovce ove riječi:

„Je li još istina što čujemo, — a čujemo od osobe ugledne, — da je uprava društva „Sufid“ bila odlučila dati jednu sumu mnogo znatniju, nego danas davanja, a da je D.r Gazzari rekao nedažite ništa, ostavite to meni, to je moja stvar. ja ću to urediti, ili slično, — ako je to istina, onda će D.r Gazzari dozvoliti, da njegov postupak nazovemo svakakvim, samo ne za našu općinu ni korisnim ni iskrenim, ni jednog vijećnika pristojnim ni dostojnim. Njemu u tom slučaju nebi pristojao naslov vijećnika, već općinskog neprijatelja i upropastitelja.“

Tako je eto — i jasno i čisto i javno — lani pisao „Gl. šib. Krem.“ a nikome nije palo na pamet, niko se nije usudio, da sumnju, koja iz tih riječi probija, od sebe odstrani. Valjda je to bilo za to, što je bio uvjeren o opravdanosti nabačene sumnje i što se osjećao krivim u ovoj stvari, koja je općinu šibensku oštetila za nekoliko milijuna, a šibenskog težaka i posjednika bacila u teški položaj ekonomski u ovo teško doba propadanja vinograda.

Ako sad k onim gornjim riječima nadodamo drugo, što je kroz ovu godinu izbilo na javu, onda netreba nama trošiti riječi, da to tumačimo ovako il onako, već cijenimo, da je dosta iznijeti голу činjenicu, a čitaoci nek stvaraju po sebi sud o tome. kako se je postupalo sa interesima općine šibenske i kako je naša općina u ekonomskom pogledu dovedena onamo, kako dovode vola pod sjekiru.

Danas je već u gradu javna tajna, da je u ono doba, kad se je sklapala pogodba sa društvom „Sufid“ u Crnici, uprava ovog društva na svojoj sjednici bila zaključila, da će ponuditi šib. općini 40. hiljada Kruna na godinu. Na to da je jedna osoba, koja je bila i danas jeste vijećnikom općinskim, rekla upraviteljima društva „Sufid“ izdajničke riječi: lasciate a me, ci penserò io, t. j. pustite vi to meni, misliću se ja za to.

I doista, ta se je osoba i mislila za to. Koja je to osoba, to će znati D.r Gazzari, koji pokriva čast opć. odvjetnika i vijećnika i odvjetnika društva „Sufid“. I tad su započela sva ona natezanja, nadmudrivanja, turanja svakih laži među gradjanstvo: tad se je počelo zahtijevati prelaz preko opć. zemljišta muke, pak za nekoliko stotina Kruna, pak za 6000 Kruna, dok se nije teškom mukom došlo do toga, da se dobije za općinu samih kukavnih 10 hiljada forinti.

„Lasciate a me, ci penserò io“ — podpuno je uspjelo. Jer da nije uspjelo, bila bi naša općina barem dobila ono 40 hiljada Kruna, što je uprava „Sufid“-ova bila zaključila općini ponuditi. Velimo barem, da nerečemo više; jer, kad neko nudi 40 hiljada, to će reći, da je spreman dati koju paru više, ako druga strana neprimi ponudjenu svotu. Možemo dakle, sa svom sigurnošću ustvrditi, da bi društvo bilo primaklo još koju hiljadu Kruna, tako, da bi općina danas primala bar 50—60 hiljada, mjesto što prima kukavnih 20 hiljada Kruna. A to je za nas i za općinu našu sve izgubljeno. —

Bogu i narodu neka odgovara onaj, koji je to skrivio i našu općinu ošteti, i nedale mu dok je živ mira riječi: „Lasciate a me, ci penserò io“

DOPISI

Iz Skradina nam pišu: Naš vrijedni fra Gjerundijo, dični i dostojni saveznik Andrije Šaina i tih šibenskih vladinih prirepina, davno je moralno bankrotirao

baš kao i njegovi saveznici. Al, znajte, da uz moralni bankrot, nastupa mu evo i ovaj drugi, za nj puno teži i osjetljiviji, t. j. bankrot materijalni.

Ovih dana bilo je uprav slikovito gledati prizore pred njegovim vratima. A bilo je i veselo (dakako za nas). Dolazi mu na kućna vrata gosp. A. s kartom u ruci i kuca. Iz kuće se čuje „angjeolski“ glasić: ko je? — A. odgovara: ja. — Šta ćeš? — A: evo ova karta za vas, a vi meni one druge austrijske. — Muk; A. ode s vrata bez austrijskih. Dolazi B. isto s kartom u ruci. Prizor se ponavlja. Dolaze C, D, E, sve do pola alfabeta ili ti vam bukvice, al fra Gjerundijo neda nikom „parice“. (Ima pravo fra Gjerundijo da im neda novaca; novci su napast. Mjesto novaca neka im dade svakome po pet-šest škapulara, da ih čuvaju od kuge glada i rata itd. Op. ur.)

Ova je isto lijepa, a tiče se postupanja suda. Biće osam mjeseci, da je naš bogougodnik opat bio osuđen na globu od 40 Kr. A biće ni pun mjesec da su bili i drugi neki osuđeni na globe u nas. — Ovi što su bili skoro osuđeni, bili su od suda pozvani, da plate globu — i platiše je. A evo 8. mjeseci prošlo, a naš lipi i šešni opat još nije platio. Zašto to? Zašto ga sud nepozove? (Biće bio koji i od suda s kartom u ruci na vratima, al vi nećete biti vidjeli. A, ako čovjek nema pri ruci „drobnoga“, netreba stvar odmah uzeti strogo. Ni tikve nesazdriju u 3 dana. Op. ur.)

Primošten.

Čitao sam našeg dičnog „Kremenjaka“ zadnji broj i na žalost moju i svega našeg sela vidio sam, da je ove godine općinski prirez na našem selu ni više, ni manje neg 300 po sto. To je pravi umet našem selu a najskoli nami kukavnim težacima, koji smo stjerani na najniže grane. Kad promislim, da moramo plaćati 300 po sto općini, to je Bogu plakati, a onamo nemamo od općine ništa, pod božjim nebom. Napokon nemamo ni likara, a plaćamo slano.

Kad su lanjske godine bili izbori, onda su dolazili amo svaki čas ljudi od općine, pokazivali se prijateljima, udarali s nama u mile-lale, rastapali se za dobro našeg sela, obećavali brda i doline samo da glasujemo za ludrova sina, koji je poznati kamatnik i pučki gulikoža. Napokon su obećavali, da će nam oprostiti dug od 80 hiljada Kruna, što ga naše selo duguje, samo ako glasujemo za kamatnikova sina. Ja nisam njima nikad vjerovao, jer ih poznam od davna, da obećavaju samo onda, kad su izbori, a kad izbori prodju, ko ih više vidi. Nisu ih puno našli u našem mjestu, koji su im vjerovali i glasove im dali; ali i oti neka vide poštenje njihovo i obećanja njihova. Dug je ostao, kako i bio, a osim toga plaćaj težače kukavče još i 300 posto prireza općini. Da budu nam barem snizili prirez; a, kad ga nisu snizili, da nam barem štogod dadu i učine u selu. —

Nema nego: plaćaj i muči! Ali, zahvaleći Bogu puk otvara oči i kupi se u svoju pučku stranku. A dođu li fureštovci opet pred izbore šta obećavati, nek se neuzdaju u svoja lažna obećanja, jer mogu slabo proći. A ni pop nek se ne ufa s oltara preporučivati ljude, koji za nas mare, koliko i za lanjski snijeg. Jer pitamo: koliko je puta došao mali ludrić u naše selo, da nas pita, kako nam je? šta nam treba?

Pristaša pučke stranke.

Čitao sam u fra ludrovici, da Sinčić obećaje 500 K, ko dokaže, da se je onako izrazio o g. poglavaru. Ja, kao ja, mislim, da je to malo. Ako hoće da čuje istinu i da se ko izloži za to, neka obeća višu svotu, kojom će dotičnik obezbijediti svoj opstanak. A i to: malo je obećati, već neka tu (ali puno veću) svotu položi kod kojeg kremenjaka, pa onda ćemo se razgovoriti. A budimo na čistu i u tom: ako ih bude više, koji se prijave, hoće li svaki od njih dobiti ustanovljenu (višu) svotu ili svi zajedno da podijele po 30-40 fiorina. I ovo je važno znati.

Jedan za sviju iz okolice.

RAZNE VIJESTI.

Hubert knez Borelli iznosi u „Gospodarskom Vijesniku“ nekoliko zgodnih misli o diobi općinskih dobara i o načinu, kako bi se to dalo izvesti na korist težaka i na kosist opću narodnu, a kako opet nebi razdijeljena dobra došla u ruke kamatnika i mogućnika u selu, koje protežiraju općine radi izbornih svrha. Iznesene misli sviđaju nam se i na njihovoj osnovi dalo bi se lijepo stvar raspraviti i naći izlaz, koji bi mogao biti od predsudnog utjecaja na ekonomske prilike naše Dalmacije. Mogla bi se tako obezbijediti egzistencija mnogih seoskih obitelji i u velikoj mjeri riješiti pitanje o smanjenju iseljavanja.

Zao nam je što je naš list malen, pa da nam nije moguće reći što više ob ovoj stvari. (Zašto se „G. V.“ piše Vjesnik, a ne Vijesnik? Op. ur.)

Za jednu srednju školu u Šibeniku, kako čitamo, zauzeo se zastupnik Vuković u Beču. I zastupniku Vukoviću i svakome biće harni Šibenčani na vijeke, isposluje li našem gradu (u svemu zanemarenom) jednu srednju školu. U tom pogledu Šibenik je ostao zadnji u Dalmaciji. Slažemo se sa zast. Vukovićem, što i on voli realku neg gimnaziju.

A šta radi naš vajni ludrov sin?! (Škilji na prolaznike. Op.) — Zastupnik Vuković nije naše stranke ni naših političkih misli, al mi i svi rodjeni Šibenčani osjećamo dužnost, da mu zahvalimo na zauzimanju.

Da se radi o poslu sa društvom „Sufid“ znao bi se i naš ludrić zauzeti, neboj se. Krv ludrova nije u sinovljim žilama postala vodom, a što mačka koti, miše lovi. —

Na pokraj škol. vijeće upravilo je nekoliko odličnijih građana protest, temeljen na zakonu, protiv toga, što c. k. nadz. Sinčić nije raspisao natječaj: 1. na mjesto stalnog nadučitelja muške škole; — 2. na mjesto nadučiteljice ženske škole u gradu; — 3. na mjesto dviju učiteljica ženske škole; — 4. na mjesto stalnog nadučitelja u varošu i 5. na mjesto triju učitelja u varošu u Šibeniku.

Protest je poslan 29 Marča, a u jednom od narednih brojeva ćemo ga donijeti. Medjutim čekaćemo, što će nadležna šk. vlast učiniti.

To se nebi moglo nikako odobriti. Pošto D.r Smolčić odlazi iz Šibenika u Dubrovnik, čujemo, da se nastoji oko toga, da se D.ru Drinkoviću dade ono mjesto, koje je D.r Smolčić pokrivaio kao liječnički vještak na sudu. Nećemo ovdje da napadamo osobno D.ra Drinkovića; mi mu pače želimo svaki napredak, al — bez naše štete i pogibelji. Političku i strančarsku zagrižljivost ovoga čovjeka netreba, mislimo, isticati, kao ni pogibelj eventualne nastranosti, koja lako nastaje kod ljudi obladanih fanatizmom. Dosta se je sjetiti, što je

on učinio od Vodica, koje su postale pravim društvenim paklom, a djelovanje njegovo u Šibeniku svakom je, hvala Bogu, poznato. Čije je pero oblatilo najuglednije građane i vas naš grad i od našeg mjesta učinilo gorući vulkan, netreba nikome kazivati?

Kad bi imala biti imenovana, mjesto odlazećeg d.ra Smolčića, jedna osoba kao Drinković, tad otvoreno kažemo, da mi, da sva naša stranka i vas grad i okolica, ne bismo mogli imati nimalo povjerenja u njegova vještva. Mi bismo se vidjeli izvrnuti velikoj pogibli.

Moguće, da pretjerujemo, ali to je naše uvjerenje, koje nam je ušlo u krv uslijed samog djelovanja i postupanja D.ra Drinkovića. Njemu neželimo zla, ali sebi želimo dobra i sigurnosti. U Šibeniku imade liječnika i može se birati. D.r Drinković, ako hoće, ima previše posla i kao liječnik općinski. D.r Smolčić nije bio naše stranke, al se nikad nepotužismo na nj, a tu nam osoba jednog Drinkovića nedava nikakova jamstva o nepristranosti. Jedan D.r Mate Drinković — sudbeni liječnički vještak!

Ovliko danas rekćemo, da upozorimo nadležne, da oni učine tako, kako ćemo svi biti zadovoljni i da se ne bude niko imao zašta tužiti.

D.r Gazzari i D.r Krstelj. Splitska „Sloboda“ donosi vijest, da je D.r Krstelj želio, da se D.r Gazzari primi obrane urednika „zanemarenog odgoja“ Drezge, a da je to D.r Gazzari od sebe odbio, osudjujući napadaj i to, što se je Krstelj kao načelnik primio obrane.

Te smo glasove i mi čuli, pa smo se čudili, kako D.r Gazzari ovako izlaže svog kolegu pred javnošću. — Znamo, da je nasamario više puta svog Talu Budaletinu, al ako ga je i ovog puta, tad nije trebalo, da se ta stvar raznosi po gradu i umanjiva i onako pali ugled svog kolege.

Inače to je: ili izlagati prijatelje ili paliti dvije svijeće; a to, sa „Slobodom“ i mi kažemo, nije najljepše. (A da nije ovo kakva Gazzarova igra?)

Mi ćemo se na ovu taktiku jedanput po tanje osvrnuti, da neke figurice izlete na površinu.

Sinčićeva dvojstruka mjera. Ima dosta vremena, da smo primili tužbe iz Tijesnog protiv tamošnje učiteljice g. J. porad nemara i dr. Nijesmo uvrstili zbog obzira prama staležu i nadom da će se ispraviti. Medjutim tamošnje mjesno Vijeće podnijelo je tužbu kot. škol. Vijeću protiv iste učiteljice. Nadzornik Sinčić pokazao se prama njoj velikodušan, pak te tužbe nije već od dva mjeseca ni podnio na pretres kot. Vijeću, da se vidi je li kriva ili pravedna. Ali tako on ne postupa sa učiteljima, koji su mu uskratili potpis na povjerenici. — Gdje mu je došljednost; gdje pravica i jednakost? Do sada sve raspre protiv učitelja na kot. Vijeću u Šibeniku bile su u čas izvedene, a ticalo se isključivo učitelja, koji su Sinčiću uskratili potpis. Za neke je pače on sam stvorio petljanije samo, da im naškoditi. Mi zato znamo vrlo dobro, pak mu kažemo: kakvom mjerom mjeriš; onakom će ti se i vratiti!

Sinčićeva izazivanja. Nadzornik Sinčić otkriva svoju drzovitost i bezobrazluk, pred sudom javnosti. Hoće čovo, da i nas utjera u laž zbog zadnje vijesti iz okolice, radi koje se nešto uzvrpoljio, jer se boji valjda prekora ili zamjerke. Nije njemu do obraza i časti, jer da mu je do toga, on bi nas bio pozvao, da mu dokažemo, gdje i kada ga je kanonik g. Vidović prozvao bezkarakternim; nije mu ni do mora'a, jer bi nas morao pitati za neka razjašnjenja, za koja on valja da zna, kao što znamo mi i cijelo gragjanstvo.... Ne, ne,

njegov obraz i osjetljivost sve ovo zaboravlja, a traži da mu dokažemo pred njim i g. poglavarom, kada i komu je Sinčić kazao, da će poglavar u penziju i potom sve pustio njemu, da raspolaže, kako hoće.

Polagano, kompanjonu Purčićev! Tvoja nepromišljenost i zloba i u ovo te je zaplela. Pošto mi nemamo razloga, da sumnjamo u vijest, koju smo zadnji put tiskali, malko smo ugľadili neotesanost Sinčićevu, ispravili one puste pogrješke ovog nezalnice pisanja i poslali osobi koja nas je izvijestila, da nam razjasni. Nek se strpi do odgovora, jer je oklad po srijedi.

Oglas svima i svakome. C. k. nadzornik Slavomir Sinčić obećaje 500 (slovom petstotina) Kruna onome i onima, koji dokažu, da je on uzimao u svoja grešna usta ime njegovo (poglavarevo) i da je govorio o njemu ono, što je govorio.

Molimo s naše strane sve glavare, čauše, župnike, da ovo razglase niz svu našu krajinu, dokle dopire naš „mali listić“ i njegov „ne mali nosić“.

Ako se ko neboji kojekakvih njuškala pod c. k. bunetom, neka se javi nama, a mi ćemo službouljudno preko našeg „listića“ dostaviti stvar pod njegov „nosić“ riješenja radi.

„Duje Balavac“. Izašao je br. 3. ovog šaljivog spljetskog lista. Sadržaj mu je većim dijelom korizmeni. Lijepo je uređen i ovaj broj, koji ima nekoliko zgodnih i dobro pogodjenih karikatura. U ovom broju opažamo na mnogo mjesta slabu interpunkciju. Preporučamo ovaj šaljivi list, koji sve to više gubi lokalni karakter a prima općeniti. —

U kazalištu se dava ovih dana Verdijev „Ernani“ uz dobar posjet. Davao se sa novim baritonom, koji ima jak glas, a školu nešto manjkavu. Šibenik je ipak zadovoljan sa poduzećem i odazivlje se dobro. Mislimo, da poduzeće ipak nebi imalo odviše dugo izrabljivati susretanje gradjanstva.

Mi se divimo ustrajnosti g. učitelja R. Patucchi.

Milodari „Kola“. Doprinijeli su na korist Hrvat. muz. društva „Kolo“ u Šibeniku, da počaste uspomenu pok. Vice Marenzi, g. Šime Radetić 2 K. Da počaste uspomenu pok. Pave Sisgoreo, gg. Ante Friganović 1 K, Pio Terzanović 2 K, Ivan Marenzi 1 K. Da počaste uspomenu pok. Marije Kukura iz Zlarina, gg. Mate Adum pok. Stipe iz Zlarina 3 K, Jerko Strello iz Zlarina 1 K. Da počasti uspomenu pok. Andrije Marotti, g. Ivan Marenzi 1 K. Da počasti uspomenu pok. Tomice Vukov iz Zlarina, g. Pere Škarica (Varoš) 3 K. Najsrdačnije zahvaljuje Uprava „Kola“.

STAROGRADJANI.

- A. (dućanski pomoćnik) Zdravi šiš, kako Vi?
 B. (gospodin u Splitu nastanjen) O, a olkad si ti u Splitu?
 A. Biće šiš, blizu godišće dôn, da služim u butigu.
 B. Čô! godišće dôn, a nis bil kapôc istirat gospodôra i ostat ti u butigu?!!
 A. E, šiš, ma vajô da znôte, da je i môj gospodôr starograjani!

(Ovo donosimo iz „Duje Balaveca“, pa nam se sve čini, da je u nas bilo i da još ima ovakih Starograjana, čo su kapaci u godišće dôn istirat iz kuće naše grajana i otvorit sebi butigu).

Ive i Joso razgovaraju sa kod ludrova mlina u Docu.

Ive: Šta se tebi čini o svečanosti sv. Križa u nas?

Joso: Dobro; sve baš po kršćansku.

Ive: Je, brate, bilo sve lipo i krasno, al najlipše je bilo viditi — u župnika svi pvozori puni svića.

Joso: Lako je njemu činiti iluminacijun na prozore; njemu nije filoksera izila vinograde, kmetiju dobroćinstva sv. Šime.

Ive: Šta to govoriš Joso? Svakomu izila, a da njemu nije! ili je on svoj beneficij sakrija bija u crkvenu blagajnu.

Joso: Oli bilo u blagajni oli u kući, oli šakrištiji, — sam je on uzeo.

Ive: Baš, moj dragi Ive, kad 's da ti kažem, kazat ću ti sve, što sam čuo. Evo, kako nije njemu nautila filoksera. On ima nekoliko kmeta beneficija sv. Šime, koje su svi župnici prije držali prid sobom, pa posli puštali crkvi na fit. To je počelo, kad je bio pk. don Grgo Ločika, al je onda bilo štogod potezat, a sad nema ništa, jer je izila filoksera. Pa ipak pok. župnik nije prima nego 280 Kruna i to onda, kad je bilo štogod, a sad, kad nema ništa, ovaj uzeja 340 Kruna. Daklen, lako je njemu na prozore stavljat sviće.

Joso: Bome, Joso, bolje bi bilo i pravednije prid Bogom i ljudim, da ne bude uzeja ništa, kad je filoksera sve izila.

Ive: Pravo besidiš, i za to on čini reklamu.

Joso: A što je to reklama?

Ive: Reklama znači obsinivati narod, da je neko iskren prama Bogu i ljudim.

Joso: Još ću te pitati jednu. A zašto je on uzeja 60 kruna više nego pok. Župnik?

Ive: A bit će za činiti iluminacijun.

Joso: Pak 60 kruna za to?!

Ive: Moj dragi brate! kad je on doša u Dolac, on je govorija, da se to nepravedno prima, da on nemore naći u nikakvoj knjigi, i da neće on primat. A sad, vidiš, on više neg pok. Župnik uzeja 60 kruna. To je za to, što je porazila filoksera.

Joso: Onda ja vidju, da su prama crkvi gori popovi nego mi; a mi žalostni: jedini soldo, pak ga ddemo u škrabicu.

Ive: Tako sami oni eto činu, da mi vidimo, koliko oni hoće sve u svoju torbu. A za crkvu lako. — Eno podne zvoni. Idjem na ručak. Zbogom!

Joso: Zbogom Joso! razgovaraćemo se drugi put.

Kremenjaci i kremenjačice širite „Kremenjak“

Preporučujem št. općinstvu moju novu i bogatu

URARIJU I ZLATARIJU

— u gradu (Medjugarim) —

CIJENE UMJERENE.

Eugen Pettoello — Šibenik.

15-26